

GEMEENTELIJK MONUMENT**GM-nummer //****Algemene gegevens**

Adres : Dubbeldamseweg 362
 Postcode, Plaats : 3312 KT, Dordrecht
 Kadastraal : DDT00 N 4953 (gedeeltelijk)
 Polder, buurt : Oud-Dubbeldamse Polder, Land van Valk

Algemene omschrijving

Bouwjaar / verbouwing : 1926, 1937, 1949, 1966, 1973, va 2004
 Architect : P. de Weerdt (1926), Van Bilderbeek en Basters (1949)
 Opdrachtgever : A. Schaap, H.C. van Eck, B.L. Best,
 Oorspronkelijke functie : woonhuis
 Huidige functie : woonhuis
 Bouwstijl : interbellum architectuur

Algemene beschrijving

Vrijstaand woonhuis, genaamd de Eikenhof, in 1926 gebouwd aan de Dubbeldamseweg Zuid. De brug, gebouwd in 1949 ter vervanging van een oudere brug, valt ook onder de bescherming.

Historie gebied

De Dubbeldamseweg was na de inpoldering van de Oud-Dubbeldamse polder (1603) de grote verbindingsweg tussen Dordrecht en Dubbeldam. Langs deze weg ontstonden in de 17^e eeuw diverse buitenplaatsen waarvan alleen Dordwijk nog bestaat. Tot ver in de 19^e eeuw bestond de schaarse bebouwing langs de weg uit een aantal buitenhuizen met bijbehorende boerderijen, enkele woningen en molens. De Raamkil langs de Twintighoevenweg is nog aanwezig als herkenbaar overgebleven kreekrestant. De Raamkil en in het verlengde de Molenvliet waren oorspronkelijke onderdelen van het afwateringsstelsel van de polder op buitendijks gebied.

De aanleg van de spoorlijn naar Breda in 1872 was een forse ingreep in het landelijke gebied van Dubbeldam. De gemeente Dubbeldam werd hierbij gedwongen grond te ruilen met de stad Dordrecht, zodat een deel van de Dubbeldamseweg aan Dordrecht toekwam. In 1903 volgde een nieuwe grenswijziging tot aan de Twintighoevenweg.

De oude Dubbeldamseweg is tegenwoordig verdeeld in de Dubbeldamseweg Noord en Zuid, de Dordwijklaan en Dubbelsteynlaan Oost en West. De Dubbeldamseweg Zuid loopt bij de achterzijde van het Centraal Station vanaf de Markettenweg tot aan de Randweg de N3.

Vanaf de Markettenweg zijn aan weerszijden van de Dubbeldamseweg Zuid twee vroeg 20^e-eeuwse buurten: ten westen de Oranjebuurt, ten Oosten de Bloemenbuurt. Voorbij de spoorweg kwam in de jaren dertig de tuindorppachtige wijk het 'Land van Valk' tot stand. Aan de andere zijde van de weg bevond zich de buitenplaats Noordzicht. Het huis en de bijbehorende tuinen verdwenen in 1968 om plaats te maken voor nieuwbouw. Tussen de Eemsteynstraat en Twintighoevenweg bestaat de bebouwing voornamelijk uit vrijstaande woningen en twee-onder-één kapwoningen uit de 19e en vroeg 20e eeuw, waarvan de nummers 231 (Huis de Vierpolders), 233 (voormalig café) en 362 (vrijstaande woning) het meest karakteristiek zijn.

Ligging

Het woonhuis staat aan de noordoostzijde van de Dubbeldamseweg Zuid, nabij de Twintighoevenweg. Het perceel wordt door een brug ontsloten. Het woonhuis staat op enige afstand van de openbare weg en grenst aan het perceel waar voorheen de hoeve het 'Regthuis' stond.

Hoofdvorm

Het woonhuis is gebouwd op een rechthoekige plattegrond van één bouwlaag met een zolder onder een hoog vierzijdig mansardedak. De woning beschikt over een kleine kelder onder de hal. Aan de achterzijde bevindt zich rechts een gemetselde aanbouw van één bouwlaag onder een plat dak met balkon (1937). De tweede aanbouw aan de achterzijde is van latere datum en valt niet onder de bescherming.

Bouwgeschiedenis

In 1926 vroeg A. Schaap een vergunning aan voor een 'landhuis aan de Dubbeldamscheweg'. De familie Schaap bewoonde hiervoor een grote hoeve aan dezelfde weg en liet dit vermoedelijk bouwen als rentenierswoning. Het woonhuis werd gebouwd op een iets verhoogd terrein in een bouwstijl die kenmerkend is voor het interbellum. Typische elementen zijn onder andere de beschutte entree, de erkers, de overstekken en de gegroepeerde vensters.

In 1937, toen het woonhuis van eigenaar was gewisseld, werd aan de achterzijde een bestaande gemetselde loods aangepast ter uitbreiding van de woning en om plaats te maken voor een stenen terras.

In 1949 werd de bestaande loopbrug vervangen door een nieuwe brug, getekend door het architectenbureau Van Bilderbeek en Basters. Eveneens werd door het bureau een aanvraag ingediend voor het bouwen van een schuurtje achter het woonhuis.

Overige wijzigingen betreffen het maken van een nieuwe vensteropening aan de achterzijde (1966), de aanbouw op het terras aan de achterzijde en aanpassingen aan het interieur.

Sinds 2004 is het interieur zoveel mogelijk naar de oude situatie teruggebracht, waaronder de keuken die weer naar de originele locatie is verplaatst. De naam Eikenhof is later bedacht, refererend aan de grote eik in de voortuin en deze op de gevel geschilderd. De opstallen achter het woonhuis zijn onder andere ingericht als Bed and Breakfast.

Beschrijving exterieur

De gevels van het woonhuis zijn gemetseld en in de jaren zeventig wit gekeimd. De houten kozijnen zijn origineel, maar de ramen op de begane grond zijn enigszins aangepast en voorzien van dubbel glas. De roedeverdeling van de bovenramen is verdwenen. De kozijnen worden beëindigd door een baksteen onderdorpel en een rollaag. De kleurstelling van de kozijnen en ramen is niet origineel; voorheen waren de kozijnen licht van kleur met donkere ramen. Op zolderniveau zijn vrijwel alle ramen van de dakkapellen origineel en voorzien van een roedeverdeling.

De dakbedekking bestaat uit originele, rode Tuile du Nordpannen. Links op het dak is een hoge gemetselde schoorsteen aanwezig. Het dak wordt met een overstek beëindigd door een omtimmerde goot.

De voorgevel bestaat links uit een erker met een gemetselde borstwering, waarvan de hoeken getand zijn uitgevoerd. Het kozijn is verdeeld in onder- en bovenramen. Rechts bevindt zich de naar achtergelegen entree. Een rondboogvormige opening in de gevel ontsluit het overdekte voorportaal dat voorzien is van een bestrating in gebakken tegels. De houten voordeur is vermoedelijk van latere datum. Onder het kozijn zijn hardstenen neuten en een hardstenen drempel aangebracht. De gevel boven de entree loopt door als Vlaamse gevel met een daklijst met overstek. Dit overstek is aan de binnenzijde voorzien van beplating van latere datum. In de top van deze gevel bevinden zich twee hoge vensters, voorzien van eenvoudig glas-in-lood. Onder de vensters bevindt zich een bloembak, rustend op houten klossen. Links in het dakvlak is een brede dakkapel onder een plat dak met overstek, verdeeld in drie ramen en met een houten gootlijst. Bovenin het dak zijn twee moderne dakramen aangebracht.

De rechterzijgevel bestaat links uit een opening in verbinding met het overdekte portaal met rechts daarvan een venster met boven- en onderraam. Het midden van de gevel is een Vlaamse gevel met drie hoge vensters, voorzien van glas-in-lood. In dezelfde lijn bevinden zich drie kleine vierkante vensters ter hoogte van de kelder. Rechts is een gekoppeld venster aanwezig. In het dakvlak bevinden zich aan weerszijden van de

Vlaamse gevel dakkapellen. Geheel rechts is een modernere aanbouw aanwezig die als bijkeuken de woning ontsluit.

De achtergevel, deels uit het zicht vanwege de jongere aanbouw, heeft rechts een in 1937 aangepaste, gemetselde aanbouw met een pui van latere datum. Op het platte dak bevindt zich van oudsher een balkon, ontsloten door twee openslaande deuren van latere datum. In het hoogste dakvlak is in het midden een kleine dakkapel aanwezig. De linkerzijgevel heeft links een erker, identiek aan die van de voorgevel. Geheel rechts bevindt zich een venster. Op zolderniveau zijn er drie dakkappen; twee met een enkel raam en geheel links een brede dakkapel met drie ramen zoals aan de voorzijde.

Beschrijving interieur

De hoofdentree aan de voorzijde ontsluit via een voorportaal de hal met rechts, achter een kamer, een royale bordestrap. De tochtdeur is origineel, evenals de vloerafwerking van marmeren platen en de lambrisering in roodbruin marmer die zonder marmer, maar wel in een roodbruine kleur, is doorgezet langs de trap. De houten trap heeft gestoken trappalen met houten balusters en stijlen. De hal komt uit in de keuken aan de achterzijde. De linkerzijde van de woning bestaat uit een voor- en achterkamer, gescheiden door originele kasten en-suite met schuifdeuren voorzien van eenvoudig, helder glas-in-lood. In de voorkamer is een roodbruin marmeren schouw aanwezig. De stucplafonds zijn vernieuwd, evenals de vloerafwerking. De muur tussen de keuken en de achterkamer is verwijderd.

Op de kapverdieping ontsluit de overloop de twee kamers aan de voorzijde en de twee kamers aan de achterzijde. Achter de ramen van de dakkappen zijn originele houten achterraamen aanwezig. Op deze verdieping zijn alle paneeldeuren bewaard gebleven.

Beschrijving tuin, erf, perceel

De vrijstaande woning staat op een groot perceel van ca. 100 meter diep. Aan de voorzijde wordt het perceel gescheiden van de openbare weg door een sloot. De brug bestaat uit een betonnen brugdek met gemetselde muurtjes en een stalen reling. In de voortuin staan twee grote, oude bomen: links een eik en rechts van de brug een beuk. Achter de woning staan diverse opstallen, waaronder het schuurtje uit 1949. Achterin op het perceel staat een schuur uit 1973. De bijgebouwen hebben geen monumentale waarde.

Bronnen

Regionaal Archief Dordrecht

752-18452	Plan voor een landhuis aan de Dubbeldamscheweg, 1926
752-18453	Aanvraag vergunning en tekening loods met kippenren, 1927 (gesloopt)
752-18454	Aanvraag vergunning en tekening verbouwing achterzijde, 1937
752-18455	Aanvraag vergunning en tekening brug, 1949
752-18456	Aanvraag vergunning en tekening schuur, 1949
752-18457	Aanvraag vergunning en tekening nieuw venster achterzijde, 1966
752-18458	Plan voor het bouwen van een schuur, 1973

Literatuur

P. Bot. *Vademecum. Historische bouwmaterialen, installaties en infrastructuur*. Alphen aan de Maas. 2009.

A.P. van den Hoek. *Boerderijen en hun bewoners in de Groote Waard. Deel 1 'Eiland van Dordrecht'*. Heinenoord 2006.

B. Lamberts en A.F.J. Niemeijer. *Dordrecht. Architectuur en stedenbouw 1850-1940*. Zwolle 2002.

Opname 14 januari 2014

Waardering

Cultuurhistorische waarde

Het vrijstaande woonhuis met brug heeft cultuurhistorische waarde als rentenierswoning in 1929 gebouwd aan de Dubbeldamseweg in opdracht van een familie die van oudsher in Dubbeldam gevestigd was. De karakteristieke ontsluiting middels een brug herinnert aan de periode dat alle percelen aan deze weg door een sloot gescheiden werden van de openbare ruimte.

Architectonische waarde

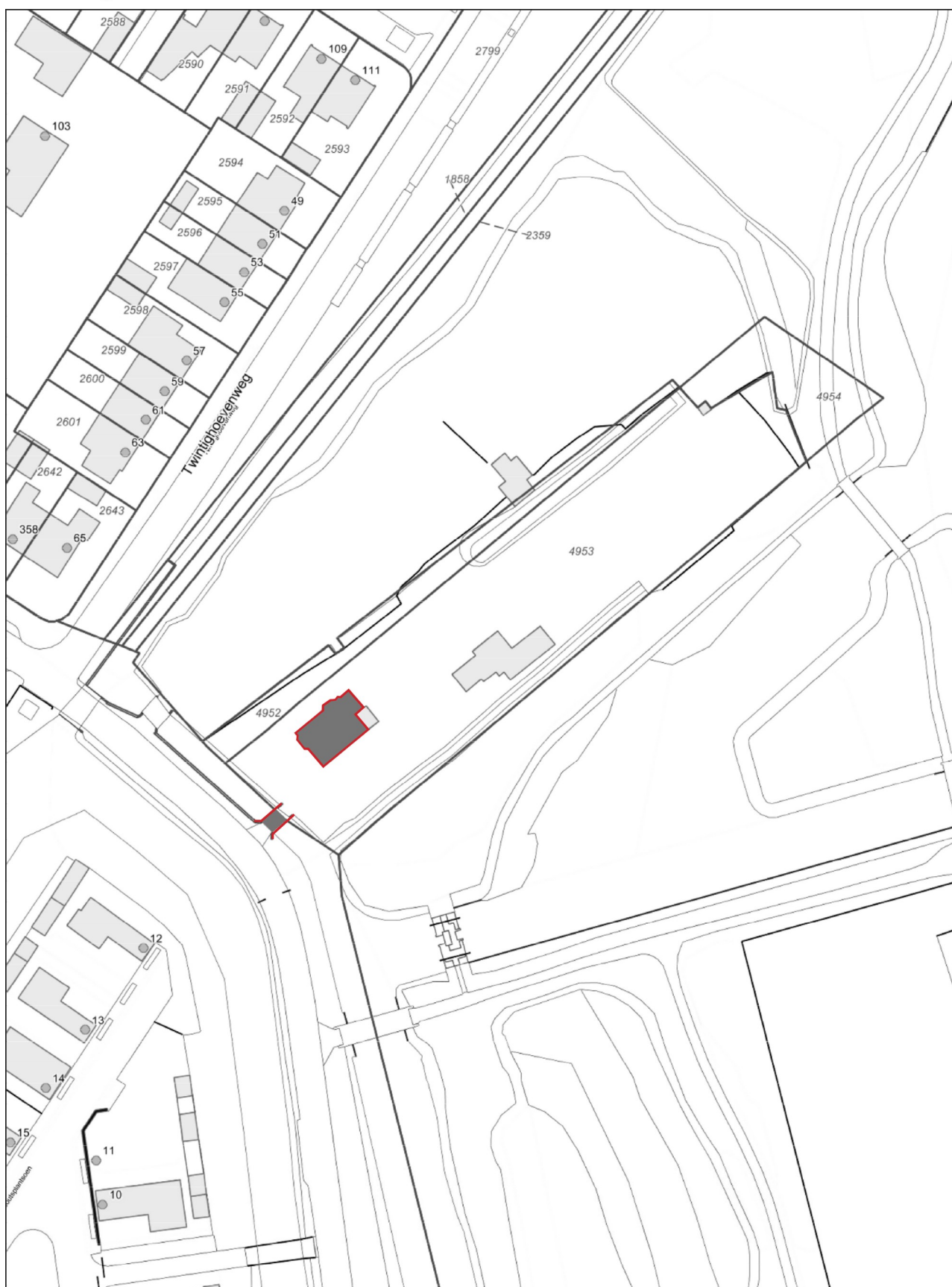
Het woonhuis heeft architectonische waarde door de kwaliteit van het ontwerp. Dit komt tot uiting in de gevels waarin eenheid in diversiteit is ontstaan door de zorgvuldige toepassing van dakkapellen, Vlaamse gevels, repeterende vensters en erkers. Karakteristiek is de hoofdentree in het beschutte portaal. Van bijzondere waarde is onder andere de dakvorm met de dakbedekking van Tuile du Nord pannen en de daarin toegepaste dakkapellen met ramen in roeden verdeeld, evenals de hoge vensters voorzien van glas-in-lood. Het interieur is van belang door de grotendeels originele structuur. Van bijzondere waarde zijn de hal met marmeren lambrisering, het royale trappenhuis en de achterzetramen op de zolderverdieping

Situering

Het woonhuis heeft ensemblewaarde in relatie tot het perceel, waarin de sloot, de twee monumentale bomen aan de voorzijde en de brug van belang zijn voor het beeldbepalende karakter. Het woonhuis heeft eveneens ensemblewaarde in relatie tot de 19^e-eeuwse en vroeg 20^e-eeuwse bebouwing aan de Dubbeldamseweg Zuid. Het ensemble van woonhuis en perceel heeft stedenbouwkundige waarde als eerste bebouwde perceel aan deze zijde van de weg vanaf Dubbelman.

Gaafheid

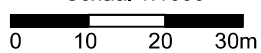
Het woonhuis en de brug zijn van belang door de gaafheid. Gevelindeling, dak, kozijnen en ramen zijn grotendeels gaaf, waarbij het wit keimen en het veranderen van de kleurstelling van het houtwerk de grootste wijzigingen zijn geweest. Het interieur is grotendeels in originele staat met uitzondering van de doorbraak naar de keuken en de stucplafonds. Van belang zijn onder andere de marmeren schouw, de kasten en-suite, de marmeren lambrisering, de trap en de paneeldeuren.

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend

08 Februari 2019

Schaal 1:1000

voorzijde

voorgevel

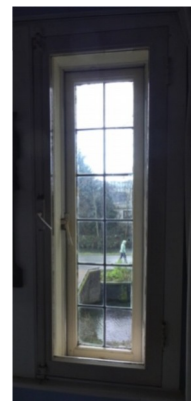
linkerzijgevel

achterzijde

detail hal

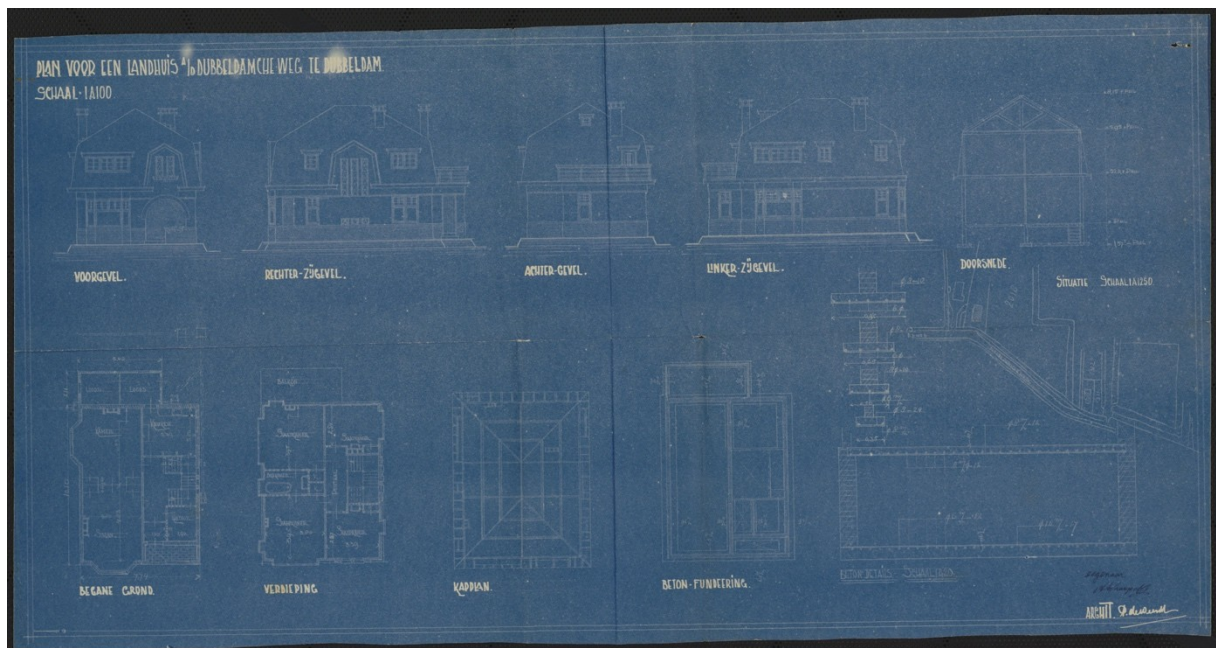
achterzetraam

foto 1970, links Twintighoevenweg

foto ca. 1975

tekening 1926